

Костопіль — не жінка, віку не приховує

АНТОЛОГІЯ МАЛИХ МІСТ

Досі вважалося, що Костополю — одному з найбільших районів Рівненщини, трохи за 220. Однак останніми роками у глибинах архівів віднайдено матеріали, які дають підстави стверджувати, що наше місто має древніші корені.

Історичні джерела свідчать, що раніше на місці, де нині розташований Костопіль, існувало поселення Остальці. У подімному реєстрі за 1648—1658 роки згадуються Великі та Малі Остальці — села, які належали князям Заславським — українським магнатам. А наприкінці XV століття князь Іван Острозький отримав у володіння місто Заслав, розташоване над річкою Горинь (нині Ізяслав Хмельницької області). Звідси походить і прізвище князів — Заславські, котрі з переходом до католицтва на початку XVII століття почали обіймати керівні посади в Польській державі. А один із них, Владислав-Домінік, навіть брав участь 1648 року в битві під Пилявцями, де військо польського короля було розгромлене селянсько-козацькою армією Богдана Хмельницького.

Декілька років тому, перечитуючи журнал «Волинские епархиальные ведомости», що виходили впродовж півстоліття за часів російського самодержавства, я натрапив на цікаве для нас, жителів Костополя, повідомлення. Князь Януш Санґушко (маршалок

надвірний Великого князівства Литовського) у 1753 році подарував Юзефу Любомирському значну кількість населених пунктів, у тому числі містечко Степань, села Бичаль, Збуж, Злазне, Золотолин, Перемінка, Поспітінє, Яполоть, а також Великі та Малі Остальці.

Досліджуючи історію села Головин, я дізнався про мікротопонім Остальчики. Так місцеві жителі називають околицю села, що нібито означає «останні хати». Вважаю, що між словами «Остальці» та «Остальчики» є прямий етимологічний зв'язок. І ще таке. Коли турки й татари нападали на українські села, то не всі жителі втікали в недоступні для ворожої зграї місця. Щоб не було мародерства від своїх, залишали в населеному пункті охорону — останців. То чи не від цього і походить назва Остальці?

Так от, якщо брати до уваги як вихідну точку відліку заснування нашого міста 1648 рік, то цогоріч Костополю як населеному пункті минає 355 літ.

Анатолій КАРП'ЮК,
науковий працівник
Костопільського районного
краєзнавчого музею
Рівненської області.

На лист до віце-прем'єра Ук

Голос України. — 2003. — 12 вересня. — с. 7.